

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/134/2024
Identifikačné číslo spisu:	4121214233
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4121214233.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ K. A., nar. XX. XX. XXXX, Y. XXX, 2/ Z. L., nar. XX. XX. XXXX, Y. XXX, obaja zastúpení advokátkou Mgr. Romanou Mravíkovou, Nitra, Coboriho 9, proti žalovaným: 1/ P. O., nar. XX. XX. XXXX, Y. XXX, 2/ X. O., nar. XX. XX. XXXX, Y. XXX, obaja zastúpení BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., advokátska kancelária, Bratislava, Laurinská 4, o splnenie povinnosti, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7C/68/2021, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. apríla 2024 sp. zn. 9Co/36/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 11. apríla 2024 sp. zn. 9Co/36/2023 z r u š u j e v jeho zmeňujúcej časti a v nadväzujúcom výroku o trovách konania a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. januára 2023 č. k. 7C/68/2021 - 883 rozhodol tak, že súd žalobu zamietal (I. výrok). Súd ruší uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/25/2022-280 zo dňa 21. 4. 2022, ktorým odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a nariadil vo veci neodkladné opatrenie (II. výrok). Žalovaným sa priznáva proti žalobcom spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (III. výrok).

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť pre neunesenie dôkazného bremena žalobcov. Súd pri rozhodovaní primárne bral do úvahy miesto, kde je spor situovaný, nakoľko táto skutočnosť má svoj odraz v právnej norme § 127 OZ, keďže určenie, či ide o obťažovanie nad mieru primeraným pomerom je závislá od typu konkrétnej lokality pomerov, teda situácia bude iná ak by išlo o rovnaký predmet sporu vo vilovej štvrti mestskej aglomerácie alebo v dedinskom prostredí obce (o akú situáciu sa jedná v danom konkrétnom súdenom prípade). Miera primeraná pomerom sa bude rozdielne posudzovať na dedinách, v mestách, samotách a podobne. Rozdielnosť treba posudzovať z hľadiska intenzity zásahu, ktorá bude rozdielna na vidieku a iná v mestách. Vzhľadom k tomu je vždy potrebné zvážiť, aká je v danej lokalite s prihliadnutím na iné obdobné lokality, primeraná miera konkrétnych imisíí. Prostredie obce, v ktorej sa títo susedia sporia je typickým dedinským prostredím západného Slovenska, kde vo všeobecnosti je možné chovať akékoľvek zvieratá ako kravy, ovce, kozy, ošípané alebo drobnú hydinu a

pod. V tomto spore sa jedná o chov drobnej hydiny, čo v tomto duchu predstavuje očakávateľný štandard danej obce, t. j. je absolútne pomerom primerané, že chov drobnej hydiny sa bude týkať väčšiny porovnateľných nehnuteľností v danom mieste. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v danej obci je chov hydiny bežným javom aj v okolí týmto susedským sporom dotknutých nehnuteľností, pričom z pohľadu okolia chovu žalovaných nebolo zo strany obyvateľov okolitých nehnuteľností namietané voči chovu. Subjektívne vnímanie žalobcov, ktorí obývajú svoju nehnuteľnosť dlhší čas a zažili pomery na susednom pozemku pred tým ako ho kúpili žalovaní, môže vnímať súd jedine v tej rovine, že vnímanie tejto zmeny zadalo príčinu, ktorá ich doviedla k riešeniu veci súdnou cestou. Tieto subjektívne skutočnosti na strane žalobcov a to s poukazom na bod 57 odôvodnenia rozsudku z pohľadu primeranosti pomerov však súd môže hodnotiť celkom výnimočne, pričom súd v tomto konkrétnom prípade takúto výnimočnú situáciu nevzhliadol a to i napriek zdravotným problémom najmä u žalobcu v 2/ rade ako aj veku žalobcov, na čo žalobcovia poukazovali.

1.2. Obce v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení vydávajú pre svoje územia všeobecne záväzné nariadenia, ktorým sa upravujú podmienky chovu a držania zvierat na území obce („VZN“). VZN obce obvykle zakazuje chov určitých druhov zvierat, ďalej stanovuje podmienky pre chov zvierat, napr. minimálna veľkosť pozemku pre chov určitých druhov zvierat (hovädzí dobytok, prasnice, bahnice, kozy, capy atď.) alebo minimálna vzdialenosť objektov určených na chov alebo výbeh od objektov určených na bývanie, prípadne spoločných hraníc pozemkov. V prípade porušenia ustanovení VZN obce môže byť uložená pokuta. Akákoľvek sankcia za porušenie VZN obce, ktoré upravuje podmienky chovu a držania zvierat na území danej obce, nezbavuje inú osobu možnosti (ktorá je obťažovaná alebo výkon jej vlastníckeho práva je ohrozený) domáhať sa právnej ochrany v zmysle § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to podaním zapieracej žaloby (actio negatoria). S poukazom na uvedené, bolo pre súd podstatné skúmať aj, či samotní žalovaní neporušujú právne predpisy Slovenskej republiky. Žalobcovia v priebehu sporu poukazovali na VZN obce Zbehy, pričom tu súd poznamenáva, že predmetné VZN sa na právne vzťahy žalobcov a žalovaných nevzťahuje, a to s poukazom na § 15 bod 2 a 3 VZN obce Zbehy. Jediným ustanovením, ktoré sa môže aplikovať vo vzťahu k žalovaným je povinnosť ohlásiť chov do 3 mesiacov od účinnosti VZN, pričom sankciou pre porušenie tohto ustanovenia je postup obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov a zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Ani zo záznamu o veterinárnej kontrole č. NR/211105, keď kontrola sa konala 5. 11. 2021, nevyplynulo, že by boli zistené porušenia v hygiene chovu, pričom súd ma preukázané, že chov je riadne registrovaný. Z vykonaného dokazovania vyplynul súčasný stav chov drobnej hydiny o počte do cca 50 kusov, čo považuje súd v daných miestnych pomeroch za daných okolností za akceptovateľný počet, pričom z uvedeného sú 4 kohúti, čo bolo preukázané aj miestnou ohliadkou súdu. Vo všeobecnosti platí, že na počet 6-7 sliepok sa predpokladá 1 kohút. Súd má za to, že žalovaní majú nižší počet kohútov ako by mohlo sa očakávať vo vzťahu k počtu sliepok. Napriek tomu, že VZN sa ich týkať nemôže, z vyššie uvedeného je zrejmé, že 4 kohúty je potrebné vždy brať do úvahy aj pri chove 30 kusov hydiny ako to ustanovuje VZN.

1.3. Súdna ochrana v zmysle § 127 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka sa poskytuje len proti takým zásahom, ktoré nad mieru primeranú pomerom obťažujú, alebo vážne ohrozujú výkon práv suseda. Pokiaľ sa zistí, že ide o neopodstatnený zásah, teda o bežné správanie, ktoré sú susedia povinní v rámci tolerantnosti navzájom strpieť, alebo ktoré sú spojené s obvyklým užívaním nehnuteľností, žalobu bude nevyhnutné zamietnuť. Pri posudzovaní napr. miery hluku primeranej pomerom je potrebné vziať do úvahy popri miestnych pomeroch aj intenzitu hluku, ako aj to, či ide o rušenie jednorazové, opakované, úmyselné a podobne. Pre posúdenie obťažovania hlukom je zvyčajne potrebné znalecké dokazovanie, pričom žalobcovia na podporu svojej žaloby predložili súdu ako dôkaz - Protokol o meraní hluku, pričom súd tento dôkaz vyhodnotil ako neobjektívny, keď z neho vyplýva, že merací mikrofón bol umiestnený vo výške cca. 1,5 m nad trávnatým terénom, na hranici pozemkov parc. č. 2168/2 a parc. č. 2168/129, pričom z jednotlivých fotiek zverejnených v predmetnom protokole vyplýva, že tento prístroj bol umiestnený cca 30-40 cm od plotu žalovaných, a teda je zrejmé, že ak z druhej strany plotu sa nachádzajú cca 50 cm od plotu kuríny a voliéry s hydinou, tento zvuk bude najintenzívnejší priamo pri objekte merania. Je zrejmé, že tento dôkaz nemá výpovednú hodnotu, nakoľko žalobcovia v priebehu sporu argumentovali, že intenzívnym hlukom sú rušení na celom pozemku a v rodinnom dome musia mať pozatvárané okná, nakoľko ich tento hluk ruší. Predmetné meranie sa nevykonalo vo všetkých

namietaných miestach, a preto súd si nemohol prevziať závery z protokolu, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri zvukových prejavoch kohútov a sliepok v dennom aj nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, Y. v posudzovanom mieste MBI bola prekročená. Z predmetných tabuliek zároveň vyplýva, že hluk v nočných hodinách bol prekročený len nepatrne.

1.4. V danom prípade vykonaným dokazovaním najmä ohliadkou na mieste samom, ako aj dôkazmi predloženými žalobcami (fotografie z pozemku žalobcov a nahrávky na USB kľúčí) nebolo preukázané, že by chovom drobnej hydiny na pozemku žalovaných dochádzalo k nepovoleným imisiám poukázaných v žalobe na susedný pozemok žalobcov a teda, že by žalovaní nad mieru primeranú pomerom v danej lokalite obťažovali žalobcov ako susedov hlukom, prachom, pachom, exkrementami, pevnými a tekutými odpadmi a pod. Vzhľadom na to neboli splnené podmienky § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre poskytnutie im ochrany súdom; keďže predmetný zásah neprekračuje mieru primeranú pomerom, nejde teda o zásah neoprávnený, proti ktorému by bolo možné dovolať sa úspešne súdnej ochrany. Už v čase pred podaním žaloby, ako to potvrdili obe strany a aj výsluch svedkov v spore, bol chov zredukovaný, a teda pomery oproti nariadenému neodkladnému opatreniu sa zmenili čo do počtu chovu sliepok aj čo počtu chovu kohútov, a teda žalovaní urobili opatrenia, aby z ich strany už nedochádzalo k imisiám, ktoré by mali rušiť žalobcov nad mieru primeranú pomerom. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobcovia pred podaním žaloby trpeli zdravotnými problémami - kožné vyrážky, avšak v spore nebolo preukázané, že tieto zdravotné problémy boli spôsobené v dôsledku chovu žalovaných. Súd ďalej uvádza, že tieto zdravotné problémy v čase rozhodovania súdu už neboli ani tvrdené žalobcami, a preto mal súd za preukázané, že v tejto časti je tiež žaloba nedôvodná.

1.5. Súd na záver uvádza, že žalobcovia sa okrem iného domáhali umiestnenia objektov určených na dočasný a trvalý chov, držania a voľný výbeh malých hospodárskych zvierat minimálne vo vzdialenosti 1 meter od hranice pozemkov parcely registra „C“ parc. č. 2168/129 a parcely registra „C“ parc. č. 2168/285, evidovaných na LV č. XXX pre k. ú. Y, obec Y, okres Nitra a pozemkov parcely registra „C“ parc. č. 2168/2 a parcely registra „C“ parc. č. 2168/174, evidovaných na LV č. XXX pre k. ú. Y, obec Y, okres Nitra. Súd v tejto časti petitu poukazuje na to, že žalobcovia dožadujúci sa súdnej ochrany, sa môžu dovolávať iba uloženia povinnosti vlastníkovi veci, aby sa zdržal neoprávnených zásahov - presne vymedzeného rušenia, nie však povinnosti niečo konkrétne konať. (Svoboda, J., a kol. Občiansky zákonník Komentár. Bratislava: EUROUNION, 2000, s. 172). Nemožno prekročiť formuláciu ustanovenia § 127 OZ. Možno len žiadať od vlastníka nehnuteľnosti, aby sa zdržal konania, ktorým by nad mieru primeranú pomerom obťažoval práva iných osôb alebo ich obmedzoval vo výkone práv. Na základe toho sa dotknutá osoba nemôže dovolávať z ustanovenia § 127 OZ určitého aktívneho konania, ktorým môže byť odstránenie závadného stavu a pod. Petit žaloby môže znieť len na zdržanie sa konania, t. j. presne vymedzeného rušenia, pričom je potrebné odlíšiť imisie od činnosti, s ktorou sú spojené. To znamená, že sa nemožno domáhať uloženia povinnosti napríklad nevykonávať nejakú činnosť, keďže žalobca nie je rušený sám o sebe touto činnosťou, ale jej následkami (napr. hlukom), vo vzťahu ku ktorým treba naformulovať negatívny petit. Po vyhovujúcom rozhodnutí súdu má žalovaný rušiteľ právo sám si zvoliť postup, akým odstráni závažný stav spočívajúci vo vzniku a šírení imisií. Pri žalobe podľa § 127 OZ dáva súd žalovanému možnosť, aby si sám vybral vhodné opatrenia na odstránenie, prípadne zamedzenie zásahov do vlastníckych a iných práv. Z uvedeného vyplýva, že súd by vyhovením takto formulovanému petitu porušil právo tým, že by zasiahol do vlastníckeho práva žalovaných neprimeraným spôsobom.

1.6. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, tak, že žalovaným súd náhradu trov konania priznal v plnej výške, nakoľko vo veci mali plný úspech, pričom v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo sú v tomto prípade žalovaní, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, majú právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane (žalobcovia) a v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

2. Okresný súd Nitra uznesením z 13. 02. 2023 č. k. 7C/68/2021 - 943 opravil dátum vyhotovenia rozsudku na 12. 01. 2023.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 11. apríla 2024 sp. zn 9Co/36/2023 rozhodol tak, že odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalovaní sú povinní zdržať sa nad mieru primeranú pomerom šírenia hluku pochádzajúceho z chovu malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká z pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/129 a parcelné číslo 2168/285, evidovaných na LV č. XXX, pre kat. územie Y, obec Y, okres Nitra, na pozemok parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/2, parcelné číslo 2168/174, parcelné číslo 2232/7 a parcelné číslo 2168/278, evidovaných na LV č. XXX, pre katastrálne územie Y, obec Y, okres Nitra, a vo zvyšnom zamietajúcom výroku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje (výrok I.). Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (výrok II.).

3.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou - žalobcami, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) a po zopakovaní (§ 284 ods. 1 CSP) a doplnení (§ 384 ods. 2 CSP) dokazovania a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozsudku dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v časti podľa § 388 CSP zmeniť a v časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

3.2. Predmetom konania bola žaloba žalobcov, ktorou sa domáhali určenia povinnosti zdržať sa šíreniu hluku, pachu, prachu, peria, exkrementov, parazitov, pevných a tekutých odpadov, pochádzajúcich z chovu malých hospodárskych zvierat, z pozemku parcely registra „C“, parc. č. 2168/129 a parc. č. 2168/285, evidovaných na LV č. XXX, pre k. ú. Y, obec Y, okres Nitra, na pozemok parcely registra „C“, parc. č. 2168/2, parc. č. 2168/174, parc. č. 2232/7 a parc. č. 2168/278, na LV č. XXX, pre k. ú. Y, obec Y, okres Nitra a umiestniť objekty určené na dočasný a trvalý chov, držanie a voľný výbeh malých hospodárskych zvierat minimálne vo vzdialenosti 1 meter od hranice pozemkov parcely registra „C“, parc. č. 2168/129 a parcely registra „C“, parc. č. 2168/285, evidovaných na LV č. XXX, pre k. ú. Y, obec Y, okres Nitra a pozemkov parcely registra „C“, parc. č. 2168/2 a parcely registra „C“, parc. č. 2168/174, evidovaných na LV č. XXX, pre k. ú. Y, obec Y, okres Nitra.

3.3. Jednou z odvolacích námietok žalobcov bolo nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku a tiež nesprávne právne posúdenie veci. Napriek tomu, že odvolací súd sa s týmito odvolacími námietkami stotožňuje a má za to, že súd prvej inštancie vec v časti nesprávne právne posúdil a aj nedostatočne odôvodnil, odvolací súd v záujme čo najskoršieho rozhodnutia vo veci zvolil postup, kedy vo veci vytýčil odvolacie pojednávanie, na ktorom zopakoval a doplnil dokazovanie a strany vyzval podľa § 182 CSP na vyjadrenie k možnému použitiu právnych predpisov, ktoré je potrebné na vec aplikovať, a ktoré súd prvej inštancie vo veci neaplikoval, aby si vytvoril podklad pre odlišné skutkové a právne závery, ako urobil súd prvej inštancie. Napriek tomu, že právny zástupca žalovaných navrhoval zopakovať dokazovanie, vykonané súdom prvej inštancie vo väčšom rozsahu (obhliadka, výsluch ním uvedených svedkov), odvolací súd nepovažoval zopakovanie týchto navrhovaných dôkazov za potrebné, a preto ich ani nevykonával, keďže odvolací súd nepovažuje tieto dôkazy pre posúdenie veci za rozhodujúce a svoje rozhodnutie odvodzuje od iných v konaní vykonaných dôkazov, s ktorými sa vyporiada nižšie vo svojom rozhodnutí. Z uvedeného dôvodu odvolací súd tento návrh právneho zástupcu žalovaných zamietol.

3.4. Predmetom konania je žaloba žalobcov, ktorou sa domáhali určenia povinnosti zdržať sa šíreniu hluku, pachu, prachu, peria, exkrementov, parazitov, pevných a tekutých odpadov, pochádzajúcich z chovu malých hospodárskych zvierat, teda ochrany podľa § 127 Občianskeho zákonníka. Najviac pozornosti v konaní žalobcovia venovali preukázaniu hluku z chovu žalovaných, vyjadrovali sa tiež k pachu, periu, exkrementom a parazitom, avšak vo vzťahu k prachu a pevným a tekutým odpadom žiadne skutkové tvrdenia neuvádzali a ohľadne týchto imisíí ani žiadne dokazovanie nenavrhovali. Odvolací súd mal preto za to, že vo vzťahu k prachu a pevným a tekutým odpadom žalobcovia neuniesli

bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno, že by žalovaní žalobcov nad mieru primeranú pomerom obťažovali alebo ohrozovali výkon ich práv týmito imisiami, preto pokiaľ súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol, považovali jeho rozhodnutie za vecne správne, a preto ho v tejto zamietajúcej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd ešte dodáva, že vo vzťahu k týmto imisiám neuviedli žalobcovia ani žiadne odvolacie dôvody, okrem všeobecných, vzťahujúcich sa celkovo k žalobe.

3.5. Čo sa týka pachu, peria, exkrementov a parazitov, žalobcovia uvádzali, že nadmerný zápach a preletovanie peria sa prejavuje najmä v letných horúčavách a v čase preperovania, v závislosti od počasia alebo v čase vetra, pričom pri nedostatočnom čistení žalobcovia zažívali rôzne intenzity zápachu alebo preletovaného peria. Smrad z chovu hydiny potvrdili aj v konaní vypočutí svedkovia J. A.D. a A.X. L.. K preukazovaniu peria predkladali súdu fotografie s perím na ich pozemku, vyjadrovali sa k množstvu exkrementov produkovaných chovom žalovaných, spochybňovali správnosť nakladania žalovaných s odpadom z chovu a vyjadrovali sa tiež k tomu, že žalovaní ho z pozemku neodstraňujú, čím sa z neho vytvára dusík. Ohľadne parazitov tvrdili, že s nimi bojovali v decembri 2020 až do februára 2021, o čom predložili aj lekárske správy, ktoré potvrdzovali, že mali kožné problémy a v konaní bolo komunikáciou cez WhatsApp medzi žalobkyňou v 1/ rade a žalovanou v 1/ rade preukázané aj to, že žalovaní mali zamorený chov, ktorý bol následne ošetrený, avšak to, že by kožné problémy žalobcov súviseli s parazitmi z chovu hydiny žalovaných v konaní preukázané nebolo a žalobcami predkladané nepriame dôkazy pre vyhovenie ohľadom tohto nároku nepostačovali a iné dôkazy na preukazovanie tohto nároku žalobcovia v priebehu konania ani nenavrhovali. Čo sa týka preletovania peria na pozemok žalobcov, ohľadom tohto nároku odvolací súd zohľadnil tiež to, že k zhoršeniu situácie ohľadom preletovania peria došlo po tom, čo žalobcovia na hranici pozemku so žalovanými odstránili pri plote tuje, ktoré dovtedy znižovali množstvo peria, prelietajúceho na pozemok žalobcov, pretože tuje ho zachytávali, čím sami zhoršili situáciu. Táto okolnosť má však vplyv len na imisie z peria, a nie ostatné druhy imisií. Z takto vykonaného dokazovania potom odvolací súd považoval za preukázané, že aj keď dochádza z chovu žalovaných k imisiám z pachu, peria a exkrementov a v minulosti sa raz stalo, že ich chov bol zamorený parazitmi, v konaní nebolo preukázané, že by k tomu dochádzalo nad mieru primeranú pomerom, a že by žalovaní vážne ohrozovali výkon práv žalobcov týmito imisiami, preto aj v tejto časti považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne, keď podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovia v tejto časti žaloby uniesli bremeno tvrdenia, avšak neuniesli dôkazné bremeno. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v tejto zamietajúcej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

3.6. Následne sa odvolací súd zaoberal tým, či žalovaní nad mieru primeranú pomerom obťažujú žalobcov hlukom vznikajúcim z ich chovu, pričom práve ohľadom tohto rušenia bolo v konaní vykonaných najviac dôkazov, ktoré odvolací súd hodnotil jednotlivo, ale aj vo vzájomných súvislostiach.

3.7. Aj keď absolútny zákaz chovu akýchkoľvek hospodárskych zvierat by bol v rozpore s čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a žiadny právny predpis množstvo hydiny, ktorú fyzické osoby môžu na svojom pozemku chovať vo vzťahu k obťažovaniu susedov neurčuje, pri posudzovaní prekročenia miery hluku primeranej pomerom je potrebné zohľadniť konkrétnu situáciu a objektívne posúdiť, či uvedená hranica bola prekročená, lebo ochranu možno priznať len pred zásahmi, ktoré prekračujú dovolenú mieru, a nie sú dôsledkom bežného správania sa, ktoré sú susedia povinní navzájom trpieť a sú spojené s obvyklým užívaním nehnuteľnosti. V prípade, ak by bolo preukázané, že obťažovanie prekračuje hranice stanovené právnym predpisom, v takom prípade presahuje aj mieru primeranú pomerom. Pokiaľ žalovaní uvádzali, že ich chov je riadne registrovaný ako uznávaný kontrolovaný chov hydiny, pričom kontrola Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Nitra nezistila žiadne porušenia hygieny v chove, k tomu odvolací súd uvádza, že z pohľadu zisťovania prekročenia miery primeranej pomerom, sú tieto dôvody irelevantné. Dokazujú skutočnosť, že žalovaní sa o chov riadne starajú, majú ho riadne evidovaný, avšak tieto skutočnosti nie sú pre posúdenie veci rozhodujúce. Rovnako tak pre posúdenie veci nie je rozhodujúce, či žalovaní nimi chovanú hydinu a vajčka ponúkajú na predaj, pričom tieto dôkazy v konaní predkladali žalobcovia.

3.8. Ohľadne hluku, žalobcovia okrem tvrdení o množstve hydiny chovanej žalovanými predložili do konania množstvo zvukových záznamov vyhotovených samotnými žalobcami, ktorými preukazovali hluk spôsobovaný hydinou žalovaných a fotografie prístroja, ktorým oni zaznamenali hluk na ich pozemku. Predložili do konania fotografie a náčrty pozemku žalobcov a žalovaných, umiestnenie domov

na nich a kurínov na pozemku žalovaných. Žalobcovia predložili súdu Všeobecne záväzné nariadenie obce Zbehy č. 4/2021 o podmienkach držania zvierat a ich chodu na území obce Zbehy prijaté dňa 15. 11. 2021, účinné od 03. 12. 2021, z ktorého okrem iného vyplýva, že chovať a držať malé hospodárske zvieratá v počte nad 30 ks je možné len s písomným súhlasom vlastníkov susedných nehnuteľností a objekty vrátane výbehov určené na dočasný alebo trvalý chov, držanie zvierat sa umiestnia od uličnej čiary minimálne na 10 m, od objektov určených na bývanie minimálne 10 m a minimálne 1 m od hranice susednej nehnuteľnosti. Žalovaní v konaní predložili vyjadrenie susedov k chovu žalovaných, z ktorého vyplýva, že súhlasia s chovom ich hospodárskych zvierat v takom rozsahu, akým bol realizovaný doteraz a nevadia im zvuky ani pachy z chovu hospodárskych zvierat. Toto vyjadrenie bolo súdu predložené v septembri 2022. Súd prvej inštancie vo veci vykonal obhliadku na mieste samom dňa 28. 09. 2022, počas ktorej zaznamenával hluk na rôznych miestach na pozemku žalobcov, pričom počas obhliadky vyhotovil aj fotodokumentáciu a vypočul aj svedkyňu A. A., ktorá je susedou žalovaných z druhej strany, a z ktorej výpovede vyplýva, že chov hydiny žalovanými ju nevyrušuje a nevadí jej. Na pozemku nemajú z chovu žalovaných neporiadok, ani perie. Zvuk kikiríkania kohúta jej neprekáža, skoro v každom dvore je kohút. Žalobcovia následne v priebehu sporu predložili súdu Protokol o meraní hluku č. 224000133, vypracovaný Technickým skúšobným ústavom Piešťany, š. p., ktorého predmetom bolo meranie hluku vo vonkajšom prostredí zo zvukových prejavov kohútov a sliepok chovaných v susedstve pre účely súdneho konania, ktorého objednávateľom bola žalobkyňa v 1/ rade. Meranie hluku sa uskutočnilo od 17. 10. 2022 od 20.25 hod. do 19. 10. 2022 do 17.15 hod. Z tohto protokolu vyplýva, že v súvislosti s celkovým posúdením hlukovej situácie vo vonkajšom prostredí bol po obhliadke miesta zvolený v súlade s vyhl. č. 549/2007 Z. z. posudzovaný merací bod MBI v tesnej blízkosti hranice oboch susediacich pozemkov. Merací mikrofón bol umiestnený vo výške 1,5 m nad trávnatým terénom a upevnený na stojane v meracej sonde pre použitie vo vonkajšom prostredí. Hlavným a jediným posudzovaným zdrojom hluku je hluk spôsobovaný aktivitou domácej hydiny, kohútov a sliepok chovaných na dvore rodinného domu č. p. XXX, Y. Všetky ostatné hlukové udalosti spojené s využívaním príslušného vonkajšieho územia obce boli považované za rušivý hluk pozadia a neboli zahrnuté do posúdenia. Meranie sa uskutočnilo ako spojitý dlhodobý meranie vo vonkajšom prostredí na pozemku rodinného domu č. p. XXX, Y. Majiteľ susedného pozemku rodinného domu č. p. XXX, Y., ktorý je chovateľom domácej hydiny nebol o meraní informovaný. V čase merania nebola domáca hydina žiadnym nie bežným spôsobom rušená ani plašená. Hlavnými zdrojmi hluku pozadia sú hluk z prejazdov motorových vozidiel po miestnych komunikáciách, hluk z prejazdov vlakov po vzdialenej železničnej trati, náhodný hluk okolia spojený s využívaním obytného územia, napr. obyvatelia susedných domov, štekot psov, ostatné domáce zvieratá a pod. Ústav v posudku uviedol, z ktorých právnych predpisov vychádzal, zobrazil časový priebeh hladiny zvuku v nočnom čase, dennom čase a vo večernom čase s tým, že pri jednotlivých časových úsekoch uviedol, či boli zaznamenané významné zvukové udalosti pri aktivite kohútov, uviedol hodnoty nameraného hluku v decibeloch pre časový interval „NOC“, „DEŇ“ a „VEČER“ a na záver uviedol, že na základe celkového posúdenia aktuálneho stavu a z predložených výsledkov merania hluku je možné konštatovať, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri zvukových prejavoch kohútov a sliepok v dennom aj nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, Y. v posudzovanom mieste MBI bola prekročená. Skúšobným technikom bol Ing. B. A., pričom k posudku bolo priložené osvedčenie o jeho odbornej spôsobilosti, vydané Úradom verejného zdravotníctva SR a Osvedčenie o akreditácii vydané Slovenskou národnou akreditačnou službou pre Technický skúšobný ústav Piešťany, š. p., ktorý protokol o meraní vypracoval. V konaní bol ako svedok vypočutý syn žalobcov J. A., ktorý sa vyjadril k ochoreniam rodičov, vplyvu hluku z kohútov na zdravotný stav jeho rodičov, pričom k hluku uviedol, že pred zredukovaním chovu žalovaných to bolo katastrofálne, ale aj teraz je ich tam stále dosť. Ostatní susedia chovajú cca 10 ks sliepok a 1 kohút, čo nie je rušivé. Opisal tiež konfliktné situácie a zhoršenie vzťahov medzi žalobcami a žalovanými z dôvodu chovu hydiny žalovanými. V konaní bola ako svedkyňa vypočutá A. L. (žalobcovia sú rodičia jej partnera), ktorá sa vyjadrila k zdravotnému stavu žalobcov, uviedla, že veľa času trávili v záhrade, čo sa z dôvodu chovu žalovaných zmenilo a vyjadrila sa aj ku konfliktu medzi žalobkyňou v 1/ rade a žalovaným v 2/ rade.

3.9. Odvolací súd vychádzal z toho, že pri posudzovaní prekročenia hluku nad mieru primeranú

pomerom nie sú podstatné všetky dôkazy, predložené stranami konania a vykonané súdom prvej inštancie. Samotná obhliadka na mieste samom zopakovaná odvolacím súdom by pre posúdenie veci nebola rozhodujúca, pretože veľkosť pozemkov, rozmiestnenie kurínov je súdu z dôkazov založených v spise známe a hluk počas obhliadky by neodzrkadľoval celkovú situáciu, ale len v krátkom časovom úseku. Z výpovedí strán sporu je zrejmé, že ide už o roky trvajúci susedský spor, t. č. je situácia už odlišná ako na začiatku konania, keď boli počty hydiny žalovaných oveľa vyššie. Okrem toho, obhliadka je len jeden z dôkazov, pričom všetky v konaní vykonané dôkazy, relevantné pre posúdenie veci, je potrebné hodnotiť vo vzájomných súvislostiach a podľa názoru odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania vyplývajú závery, na ktorých by ani zopakovanie obhliadky nič nezmenilo. Z uvedených dôvodov teda navrhnutý dôkaz na zopakovanie obhliadky zamietol. Pokiaľ právny zástupca žalovaných navrhoval zopakovať aj výsluch svedkov, p. A., A. a L., aj zopakovanie týchto navrhovaných dôkazov považoval odvolací súd za nadbytočné, keď súd prvej inštancie neuviedol, čo mal ich výpoveďami preukázané a záver o nedôvodnosti žaloby z ich výpovedí ani neodôvodňoval.

3.10. Odvolací súd preto zopakoval dokazovanie výsluchom strán sporu, USB kľúčmi so zvukovými nahrávkami hydiny a v konaní predloženými listinnými dôkazmi a vychádzal z toho, že vykonaným dokazovaním bolo v konaní preukázané, že žalobcovia a žalovaní sú susedia, pričom ich záhrady oddeľuje len pletivový plot, na ktorom je textília. Z druhej strany je plot žalovaných od susedného pozemku oddelený betónovým plotom, teda už v tom sú podmienky pre šírenie hluku odlišné. Susedmi z tejto strany sú A., avšak len v prednej časti pozemku, kde majú žalovaní dom, v záhradnej časti, kde je umiestnená hydina sú susedmi K.C. a p. P. P. Ostatní susedia sú vzdialenejšími susedmi (G., Č., Z., A.), a keďže hluk so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od zdroja hluku približne kvadraticky klesá, nie sú vyjadrenia týchto svedkov pre posúdenie veci rozhodujúce. Najbližšie od zdroja hluku z hydiny žalovaných bývajú a majú pozemok práve žalobcovia. Žalovaní na svojom pozemku majú zriadený uznávaný kontrolovaný chov hydiny, pričom nebolo preukázané, že by porušovali hygienu v chove. V dôsledku veľkého množstva hydiny v chove žalovaných došlo k podstatnému zhoršeniu vzťahov medzi žalobcami a žalovanými, čo bolo v konaní preukázané výpoveďami samotných žalobcov a žalovaných. V konaní bolo tiež preukázané, že v úvode sporu k zhoršeniu susedských vzťahov medzi žalobcami a žalovanými prispievali aj samotní žalobcovia svojim správaním, búchaním na plot, plynovú skrinku žalovaných, vykrikovaním, pričom žalobkyňa v 1/ rade na odvolacom pojednávaní priznala, že bola nervózna z tejto situácie (hluku), spôsobovala na ulici hluk, pričom si uvedomila, že zostala v dedine na posmech a teraz to už nerobí. Pre posúdenie veci, hluku z hydiny bolo potrebné, aby žalobcovia v konaní tvrdili a preukázali, že hluk spôsobený chovom hydiny prekračuje mieru primeranú pomerom.

3.11. Na objektivizovanie hluku (jeho meranie) a posúdenie toho, či hluk spôsobovaný chovom žalovaných prekračuje prípustné hodnoty veličín hluku je skutočnosťou, na ktorú treba odborné znalosti. Na preukázanie hluku žalobcovia súdu predložili zvukové záznamy nahraté na ich pozemku, ktorými poukazovali na hluk z hydiny a následne súdu predložili aj protokol o meraní hluku, zo záveru ktorého vyplýva, že na základe celkového posúdenia aktuálneho stavu a z predložených výsledkov merania hluku je možné konštatovať, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri zvukových prejavoch kohútov a sliepok v dennom aj nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, Y. v posudzovanom mieste MBI bola prekročená. Išlo pritom o dôkaz, odborné vyjadrenie, ktoré je z časového hľadiska a nákladov prioritizované pred znaleckým posudkom a odvolací súd považuje takýto dôkazný prostriedok pre potreby tohto súdneho konania za postačujúci. Súd prvej inštancie vykonal v konaní tento dôkaz, avšak v rozhodnutí z neho nevychádzal, keď uviedol, že je neobjektívny, keď z neho vyplýva, že merací mikrofón bol umiestnený vo výške cca 1,5 m nad trávnatým terénom, na hranici pozemkov parc. č. 2168/2 a parc. č. 2168/129, pričom z jednotlivých fotiek zverejnených v predmetnom protokole vyplýva, že tento prístroj bol umiestnený cca 30 - 40 cm od plotu žalovaných, a teda je zrejmé, že ak z druhej strany plotu sa nachádzajú cca 50 cm od plotu kuríny a voliéry s hydinou, tento zvuk bude najintenzívnejší priamo pri objekte merania. Preto nemá výpovednú hodnotu, nakoľko sa meranie nevykonalo vo všetkých namietaných miestach. Takýto záver súdu prvej inštancie nie je dostatočne odôvodnený a odvolací súd sa s ním nestotožňuje, preto odvolací súd zopakoval dokazovanie týmto odborným vyjadrením, aby z neho mohol vychádzať a posúdiť ho odlišne, ako to urobil súd prvej

inštancie. Odvolací súd dospel k záveru, že uvedený odborný posudok bol vypracovaný vhodnou odbornou osobou, zadaná otázka je relevantná pre toto konanie a z posudku vyplýva, že bol vypracovaný pre súdne konanie, preto z tohto dôkazu vychádzal. Keďže žalobcovia v konaní tvrdili, že hlukom sú obťažovaní a rušení tak v dome, ako aj v ich záhrade, ktorú majú udržiavanú ako okrasnú (čo je preukázané fotografiami z ich záhrady), so zámerom jej využitia ako relaxačnej časti (altánok, bazén), pre konanie postačovalo, aby preukázali, že hluk je prekročený aj v záhrade, nielen v dome, čo podľa odvolacieho súdu bolo týmto protokolom preukázané. K samotnému meračskému bodu zhotoviteľ odborného vyjadrenia uviedol, že bol v súvislosti s celkovým posúdením hlukovej situácie vo vonkajšom prostredí po obhliadke miesta zvolený v súlade vyhl. č. 549/2007 Z. z. v tesnej blízkosti hranice oboch susediacich pozemkov, pričom merací mikrofón bol umiestnený vo výške 1,5 m nad trávnatým terénom a upevnený na stojane v meracej sonde pre použitie vo vonkajšom prostredí, čo je v súlade s citovanou vyhláškou. Žalovaní po predložení tohto odborného vyjadrenia jeho záver spochybňovali, uvádzali, že meračský bod bol zvolený nesprávne, avšak toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázali. Keďže ide o odbornú otázku, na spochybnenie záverov odborného vyjadrenia nepostačuje len tvrdenie strán sporu, prípadne ich právneho zástupcu, bez adekvátneho odborného vzdelania, pričom to, že žalovaní sú odborne spôsobilí posudzovať meranie hluku, v konaní netvrdili. Na to, aby preukázali, že odborný posudok predložený žalobcami nie je spôsobilý preukázať tvrdenia žalobcov, a aby spochybnili jeho záver, by bolo potrebné, aby predložili taký dôkaz, ktorý by to mohol preukázať, teda odborné vyjadrenie alebo znalecký posudok, pričom takýto dôkaz nepredložili a ani nenavrhovali vykonať. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že z tohto dôkazu je potrebné vychádzať a prekročenie hladiny hluku z chovu žalovaných považovať za preukázané. Už uvedený záver potom postačoval pre vyhovie žalobe žalobcov ohľadom hluku.

3.12. Odvolací súd však považuje za potrebné uviesť, že okrem tohto dôkazu, výpovedami samotných žalovaných, ktorí ako osoby, ktoré sa chovom hydiny vo svojom voľnom čase zaoberajú a aj o iných chovoch hydiny v ich obci majú informácie, bolo preukázané, že rozsah chovu žalovaných v čase podania žaloby - 90 až 100 kusov hydiny, z toho 10 kohútov (údaje, ktoré uviedli žalovaní na odvolacom pojednávaní), vysoko prekračuje obvyklý chov hydiny v ich obci a ani žalovaní neuvádzali, že by o chove v takomto rozsahu v ich obci vedeli. Uviedli, že vedú o ďalších dvoch, ktorí majú viac ako 30 kusov hydiny a jeden alebo dvaja ďalší majú okolo 40 kusov hydiny. Počet hydiny žalovaných sa v priebehu konania menil, znížil sa čiastočne po vydaní neodkladného opatrenia, podstatným spôsobom ho žalovaní znížili pred obhliadkou súdu, ale k jeho zníženiu došlo aj v rámci odvolacieho konania a ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu bol najnižší. Aj z vyjadrení samotných žalovaných považoval z uvedených dôvodov odvolací súd za preukázané, že chov žalovaných (oboch spolu, bez ohľadu na registráciu vo zväze chovateľov) prekračuje mieru primeranú pomerom v danej lokalite. Za mieru primeranú pomerom pritom odvolací súd považoval počet hydiny do 30 kusov a z toho maximálne dvoch kohútov, pokiaľ ide o zastavanú časť obce, s veľkosťou pozemku, ako majú žalovaní. Iná situácia by bola pri väčšom pozemku alebo pozemku umiestnenom na okraji obce alebo v časti nezastavanej rodinnými domami. Aj keď ide o dedinu, kde bolo chovanie hydiny v minulosti bežné, postupom času klesá počet majiteľov rodinných domov a pozemkov, ktorí chovajú hydinu, pričom najbežnejší je chov s jedným kohútom a 10 - 20 sliepkami. K týmto záverom dospel odvolací súd bez toho, aby vychádzal zo Všeobecne záväzného nariadenia obce Zbehy (ďalej len VZN) č. 4/2021 o podmienkach držania zvierat a ich chovu na území obce Zbehy prijatého dňa 15. 11. 2021 a účinného od 03. 12. 2021. Na chov žalovanej v 1/ rade sa toto VZN nevzťahuje, keďže ho mala zriadený pred prijatím tohto VZN a aj keď by sa na registrovaný chov žalovaného v 2/ rade toto VZN už malo vzťahovať, Ústavný súd SR v Náleze sp. zn. II. ÚS 59/97 z 15. októbra 1997 uviedol, že ak orgán územnej samosprávy všeobecne záväzným nariadením ustanoví predpoklady obmedzujúce základné práva a slobody, koná nielen nad rámec úpravy podľa čl. 68 Ústavy SR, ale zároveň uplatňuje svoju normotvornú právomoc spôsobom, ktorý nie je v súlade s čl. 2 ods. 3 a čl. 13 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Dochádza k tomu, že obec svojim všeobecne záväzným nariadením upraví otázky, ktoré ústava dovoľuje regulovať jedine zákonom. K takémuto záveru dospel pri rozhodovaní o posudzovaní VZN Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava - Petržalka, v ktorom bolo rozhodnuté o podmienkach držania a chovu zvierat na území mestskej časti Bratislava-Petržalka. V Náleze sp. zn. II. ÚS 19/97 z 13. mája 1997 Ústavný súd SR uviedol, že normotvornú právomoc podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky môže obec uplatniť kedykoľvek, bez splnomocnenia v zákone. Túto právomoc nemôže obec uplatňovať v neobmedzenej miere na úpravu

všetkých spoločenských vzťahov existujúcich v územnom obvode orgánu územnej samosprávy. Normotvornú právomoc môže uplatňovať len v tej časti správy svojich vnútorných vecí, ktorou realizujú územnú samosprávu podľa čl. 65 Ústavy Slovenskej republiky. Aj v právnych vzťahoch, ktorých predmetom je zvier, sa zaručujú základné práva a slobody oprávnených osôb. Majetok, ktorý je predmetom ochrany zaručene podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, zahŕňa nielen veci, ale aj práva a iné majetkové hodnoty. Preto zvier podľa okolností právneho vzťahu môže mať aj povahu objektu práva vlastníť majetok zaručeného podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Všeobecne záväzná nariadenie obce nemá povahu prameňa práva, ktorým v súlade s Ústavou Slovenskej republiky možno ustanoviť oprávnené zásahy do súkromného a rodinného života. Vychádzajúc z uvedených nálezov ústavného súdu, odvolací súd VZN na vec neaplikoval, aj keď poukazuje na to, že aj v prípade jeho aplikácie by išlo len o jeden z dôkazov, pričom porušenie VZN zo strany žalovaných by nemalo podstatný vplyv na posúdenie veci, keďže vo veci bolo potrebné zohľadniť všetky vo veci vykonané relevantné dôkazy. Z uvedených dôvodov nie je relevantné ani rozdelenie chovu žalovaných na dva chovy (zvlášť na žalovanú v 1/ rade a zvlášť na žalovaného v 2/ rade), pričom z hľadiska posúdenia dôvodnosti žaloby a ochrany vlastníckeho práva žalobcov v súvislosti so susedskými vzťahmi ide len o jeden chov.

3.13. Čo sa týka zvukových nahrávok, predkladaných žalobcami, tieto žalovaní spochybňovali, uvádzali, že nimi bolo manipulované a ide o nelegálne dôkazy, na ktoré súd nemôže prihliadnuť. K tomu odvolací súd uvádza, že žalobcovia tieto nahrávky uskutočnili na vlastnom pozemku, nie na pozemku žalovaných, išlo o nahrávky zvuku hydiny, ktorým preukazovali frekvenciu, intenzitu a každodennosť týchto zvukových prejavov hydiny, preto dospel odvolací súd k záveru, že išlo o vhodný a potrebný dôkaz, spôsobilý na preukázanie žalobcami tvrdených skutočností, ktorým bolo preukázané každodenné obťažovanie žalobcov hlukom z hydiny. Nahrávaním zvukových prejavov hydiny (nie žalovaných) podľa odvolacieho súdu nedošlo k takému zásahu do práv žalovaných, ktorý by bol neprimeraný. Takýmto dôkazom sa preukázala frekvencia a opakovanosť obťažovania, pričom intenzita bola preukázaná odborným vyjadrením. Vzhľadom na časový rozsah merania hluku (2 dni) boli odborným vyjadrením preukázané iné skutočnosti. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval tieto dôkazy za nelegálne, z ktorých by súd nemohol vychádzať, avšak išlo len o jeden z dôkazov, na ktorom odvolací súd v podstatnej miere nezaložil svoje rozhodnutie, keď mal za to, že pre posúdenie veci boli rozhodujúcimi dôkazmi protokol o meraní hluku, realizovaný odborným subjektom a výsluchy samotných žalovaných, ktoré potvrdzovali, že ich chov v čase podania žaloby vysoko prekračoval počtom ostatné chovy hydiny v ich obci, pričom aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu počtom prekračoval bežný chov, a teda aj mieru primeranú pomerom.

3.14. Pokiaľ ide o posúdenie toho, či z hľadiska primeranosti pomerov bolo v danej veci potrebné zohľadniť aj zdravotný stav žalobcov, na ktorý počas celého konania poukazovali, a ktorý žiadali zohľadniť, k tomu odvolací súd uvádza, že subjektívne hľadisko osoby, ktorá sa ochrany vlastníckeho práva domáha, by mali byť zohľadnené len výnimočne, a to, ak si to vyžaduje verejný záujem, dobré mravy alebo spoločensky akceptované zvyklosti. Žalobca v 2/ rade je 84-ročný dôchodca, s množstvom vážnych zdravotných problémov (napr. 2x prekonal infarkt myokardu, liečený na srdce, cukrovku, vysoký krvný tlak, ochorenie ciev, viac krát operovaný), roky dialyzovaný, ktorý celé dni trávi práve v rodinnom dome a záhrade, ktorá je udržiavaná na relax, bez úžitkovej časti a bez chovu na ich pozemku. To, že je dialyzovaný niekoľko krát do týždňa mu neumožňuje na dlhší čas sa zdržiavať mimo domu. Žalobkyňa v 1/ rade je ešte pracovne aktívna, avšak trpiaca zdravotnými problémami, aj keď podstatne menšej závažnosti ako žalobca v 2/ rade, pričom z jej neurologického nálezu, ako aj psychologického vyšetrenia vyplýva, že pravidelne navštevuje psychologickú ambulanciu, dominuje u nej stresová, neurotická symptomatika, tetanické stresové prejavy, celkovo známky neurovegetatívnej lability a má poruchy spánku. Zdravotný stav oboch žalobcov mal odvolací súd preukázaný lekáorskými správami, ktoré žalobcovia v priebehu konania súdu predkladali a bolo nimi preukázané, že pre ich zdravotný stav je potrebné, aby žili v pokojnom, tichom prostredí, bez vyhýbania sa stresu. Za takejto situácie odvolací súd dospel k záveru, že nezohľadnenie zdravotného stavu žalobcov by bolo za danej situácie v rozpore s dobrými mravmi, ako pravidlami správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané. Je však potrebné ešte dodať, že z pohľadu rozhodnutia veci nejde o dôkazy rozhodujúce, avšak podporujúce záver o dôvodnosti vyhovie žalobe v tejto časti. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že v časti obťažovania hlukom nad mieru primeranú pomerom je žaloba žalobcov

dôvodná, keď v tejto časti žalobcovia uniesli tak bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno a v konaní preukázali, že žalovaní ich nad mieru primeraných pomerom rušia hlukom z chovu ich hydiny, preto v tejto časti napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil. Skutočnosť, že žalovaní chovajú málopočetné jedince a na rozvíjanie genofondu sú potrebné iné počty kohútov pri takomto chove, je z pohľadu predmetu sporu irelevantné.

3.15. Na záver odvolací súd ešte dodáva, že pokiaľ žalobcovia v priebehu odvolacieho konania predkladali odvolaciemu súdu nové dôkazy, bolo na odvolacom súde, aby v zmysle § 366 písm. d) CSP posúdil, či ide o prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré možno v odvolaní použiť, a to len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. V prípade novôt týkajúcich sa procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu a väd, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nie je podmienené ich skutočnou novotou. Ak však odvolateľ v odvolaní vymedzí odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e) až h) CSP, právo na uvedenie prípadných novôt bude podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Bude teda úlohou odvolateľa v odvolaní a protistrany vo vyjadrení k odvolaniu dokázať, že nové prostriedky procesného útoku a nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uvádzajú „až teraz“, nemohli v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nesplnia, na novoty nebude môcť odvolací súd prihliadnuť.

3.16. Čo sa týka lekárskeho správ, predložených žalobcami v odvolacom konaní, tieto sú aktuálne, teda dokumentujú súčasný zdravotný stav žalobcov, teda ide o dôkaz, ktorý žalobcovia nemohli predložiť už skôr, preto ich odvolací súd nepovažoval za novoty. Čo sa týka predloženia Stanoviska Úradu verejného zdravotníctva (ďalej len ÚVZ) Slovenskej republiky zo dňa 16. 02. 2023, predloženie tohto stanoviska v odvolacom konaní žalobcovia odôvodňovali tým, že žalobcovia sa až na základe konštatácie súdu prvej inštancie v rozsudku dozvedeli o spochybnení nimi predloženého dôkazu - merania hluku, preto až následne požiadali ÚVZ o stanovisko a predložili ho do konania. Je pravdou, že žalobcovia sa až z rozhodnutia súdu dozvedeli o neprihliadnutí na nimi predložený dôkaz z dôvodu nesprávne určeného meračského bodu, na čo v konaní poukazovali žalovaní, avšak svoje tvrdenie ničím nepreukázali, teda žalobcovia sa mohli domnievať, že súd bude z tohto dôkazu vychádzať, a preto nebol dôvod z ich strany ďalšie dôkazy na preukázanie záveru merania predkladať. Keďže súd z neho nevychádzal, keď jeho závery spochybnil, dospel odvolací súd k záveru, že predloženie tohto dôkazu v odvolacom konaní nie je novotou, na ktorú by odvolací súd nemohol prihliadnuť. Z tohto stanoviska pritom vyplýva, že z Protokolu o meraní hluku č. 224000133 vydaného dňa 27. 10. 2022 Technickým skúšobným ústavom Piešťany, š. p. bolo preukázané, že predmetom merania bolo určenie hlukových pomerov súvisiacich s chovom hydiny na pozemku rodinného domu č. p. XXX, XXX XX Y.. Nakoľko zvukové prejavy hydiny na pozemku rodinného domu sú považované za hluk v životnom prostredí, tak sa pre potreby objektivizácie hluku postupovalo podľa Odborného usmernenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorým sa upravuje postup pri objektivizácii fyzikálnych faktorov životného prostredia a pracovného prostredia. Posúdenie výsledkov merania hluku a záveru protokolu bolo vykonané v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 549/2007 Z. z.“). Meranie hluku sa vykonáva na hranici pozemku sťažovateľa alebo najbližšieho chráneného objektu, na základe čoho bol merací bod MB1 zvolený správne. Miesto merania bolo z hľadiska kategorizácie podľa vyhlášky č. 549/2007 Z. z. správne zaradené do kategórie územia II. - priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území. Pre pôsobenie hluku z iných zdrojov v danej kategórii územia sú platné prípustné hodnoty pre deň $L_{Aeq,d} = 50$ dB, večer $L_{Aeq,v} = 50$ dB a noc $L_{Aeq,p} = 45$ dB. Meranie sa uskutočnilo kontinuálne cca 45 hodín, so začiatkom merania 17. 10. 2022 o 20.25 hod. do 19. 10. 2022 17.15 hod. V protokole boli posúdené zvlášť posudzované hodnoty pre referenčný časový interval deň od 06.00 do 18.00 hod. (18. a 19. 10. 2022) a nočný referenčný časový interval od 22.00 do 06.00 hod. zo 17. 10. 2022 na 18. 10. 2022 a z 18. 10. 2022 na 19. 10. 2022. Večerný referenčný časový interval od 18.00 do 22.00 (18. 10. 2022) nebol posudzovaný, nakoľko v tom čase neboli zaznamenané výrazné zvukové udalosti meraného zdroja (hydiny). Z protokolu vyplynulo, že zvukové udalosti kohútov sú výrazné, rozdiel medzi hlukom pozadia a zvukovým prejavom kohúta je cca 35 dB. Z tohto dôvodu je korekcia na pozadie nulová a bola správne použitá korekcia na zvlášť rušivý hluk + 5 dB v čase pôsobenia rušivého

hluku. Z protokolu jednoznačne vyplýva prekročenie prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí pre referenčný časový interval deň o 11,4 dB (18. 10. 2022) a 13,8 dB (19. 10. 2022) a pre referenčný časový interval noc o 2,1 dB (z noci 17. 10. 2022 na 18. 10. 2022) a 3,3 dB (z noci 18. 10. 2022 na 19. 10. 2022). Hluk je fyzikálny faktor, ktorý pôsobí predovšetkým ako stresový faktor a pri dlhodobom vystavení jeho nepriaznivým účinkom má preukázateľne negatívne vplyvy na zdravie obyvateľstva. Protokol bol vypracovaný v zmysle platnej legislatívy a technických postupov. Ochrana zdravia nie je zabezpečená v prípade, keď posudzovaná hodnota hluku prekračuje prípustné hodnoty hluku stanovené vyhláškou č. 549/2007 Z. z. V zmysle protokolu boli posudzované hodnoty hluku prekročené pre referenčný časový interval deň a noc. Na základe vyššie uvedených skutočností majú za to, že nie je zabezpečená ochrana verejného zdravia. Toto stanovisko ÚVZ len podporuje záver odvolacieho súdu uvedený vyššie, o dôvodnosti žaloby, čo sa týka obťažovania hlukom. Čo sa týka predloženia Skúšobného protokolu č. 234000112 v odvolacom konaní, predmetom ktorého bolo meranie hluku vo vonkajšom prostredí zo zvukových prejavov domácej hydiny chovanej v susedstve objednávateľky, žalobkyne v 1/ rade, pri ktorom bolo meranie už uskutočnené v dvoch meračských bodoch, pričom jeden bol umiestnený pred oknom rodinného domu žalobcov vo výške 2. nadzemného podlažia a vo vzdialenosti cca 1,5 m pred oknom, k tomu odvolací súd uvádza, že ohľadom tohto dôkazu platí to isté, ako ohľadom stanoviska Úradu verejného zdravotníctva, teda to, že žalobcovia sa až z rozhodnutia súdu dozvedeli o neprihliadnutí na nimi predložený dôkaz z dôvodu nesprávne určeného meračského bodu, na čo v konaní poukazovali žalovaní, avšak svoje tvrdenie ničím nepreukázali, teda žalobcovia sa mohli domnievať, že súd bude z tohto dôkazu vychádzať, a preto nebol dôvod z ich strany ďalšie dôkazy na preukázanie záveru merania predkladať. Z uvedeného dôvodu teda nejde o neprípustnú novotu, pričom tento dôkaz len podporuje vyššie uvedený záver súdu o dôvodnosti vyhovieť žalobe v tejto časti.

3.17. Aj keď odvolaciemu súdu je známe citované zákonné ustanovenie, odvolací súd považuje za potrebné zároveň uviesť, že predmet sporu v tejto veci je špecifický tým, že v priebehu konania sa mení, a to práve v závislosti od správania žalovaných, ktorí svojimi rozhodnutiami ovplyvňujú počet hydiny, ktorú majú a s tým vznikajúce imisie, ktorých obťažovanie nad mieru primeranú pomerom súd v tejto veci riešil. Z vykonaného dokazovania, a to výsluchu samostatných žalovaných na odvolacom pojednávaní, bolo preukázané, že počet hydiny, ktorú mali v čase začatia sporu, bol 90-100 kusov hydiny, z toho 10 kikirikajúcich kohútov. V priebehu konania sa počty ich hydiny menili, pričom to súvisí s rozhodovaním žalovaných o obmene sliepok a kohútov v chove, pribudnutím nových plemien a odídením starších, doplnením chovu o geneticky lepších jedincov, prípadne s rozšírením druhov hydiny. V čase rozhodovania odvolacieho súdu mali žalovaní podľa vyjadrenia žalovaného v 2/ rade na odvolacom pojednávaní, ktoré žalobkyňa v 1/ rade nepoprela, 40 kusov hydiny, z čoho sú 2 kohúti, 7 kačíc a ostatné sú sliepky. Z uvedeného je zrejmé, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu mali žalovaní od vzniku sporu najnižší počet hydiny. Odvolací súd dospel k záveru, že v prípade takéhoto sporu nie je možné vychádzať len zo situácie v čase rozhodovania, ale je potrebné zohľadniť všetky vykonané dôkazy v priebehu konania, lebo v opačnom prípade by to mohlo mať za následok, že žalovaní by pred rozhodnutím súdu o takomto predmete konania dočasným znížením počtu hydiny mohli dosiahnuť zamietnutie žaloby, bez zohľadnenia dôkazov, ktoré v priebehu konania preukazovali dôvodnosť žaloby. Takýmto špekulatívnym správaním zo strany žalovaných by potom mohlo dôjsť k situácii, kedy by sa žalobcovia nemohli domôcť svojej ochrany. Aj keď v danej veci o takúto situáciu nejde, podľa názoru odvolacieho súdu aj v čase jeho rozhodovania bola miera primeraná pomerom prekročená, pri rozhodovaní zohľadnil všetky vo veci vykonané dôkazy.

3.18. Ďalším v konaní uplatneným nárokom bola ochrana žalobcov v zmysle ustanovenia § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda uloženie povinnosti žalovaným umiestniť objekty určené na dočasný a trvalý chov, držanie a voľný výbeh malých hospodárskych zvierat minimálne vo vzdialenosti 1 meter od hranice pozemkov. Žalobcovia v žalobe uvádzali, že sa domáhajú ochrany aj v zmysle § 417 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, aj keď formulácia druhého nimi navrhovaného petitu smerovala k ustanoveniu § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa domáhali uloženia povinnosti žalovaným. Na vyhovie takejto žalobe by v konaní muselo byť preukázané, že v dobe rozhodovania súdu hrozí vážne ohrozenie žalobcov alebo ich majetku. Podľa názoru odvolacieho súdu však žalobcovia ohľadom tohto nároku neuniesli bremeno tvrdenia, keď len žalobkyňa v 1/ rade na odvolacom pojednávaní uviedla, že tohto sa domáha z dôvodu, aby na hranici pozemkov mohla vykonať postrek. Neuniesli ani dôkazné bremeno, keď nepreukázali, že nezabezpečeným chovom na hranici pozemkov im hrozí ohrozenie z

dôvodu prechodu parazitov a prenosných ochorení z hydiny (čo uvádzali v odvolaní) a nepreukázali ani iné skutočnosti, z ktorých by vyplývalo vážne ohrozenie žalobcov alebo ich majetku a ani to, že práve nimi navrhovaným konaním, povinnosťou uloženou žalovaným umiestniť objekty určené na dočasný a trvalý chov, držanie a voľný výber malých hospodárskych zvierat minimálne vo vzdialenosti 1 meter od hranice pozemkov, by k odvráteniu vážneho ohrozenia žalobcov alebo ich majetku došlo. Z tohto dôvodu odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, aj keď z iných dôvodov ako súd prvej inštancie, keď súd prvej inštancie žalobu ohľadom tohto nároku posudzoval podľa § 127 Občianskeho zákonníka, v čom videl odvolací súd nesprávne právne posúdenie tohto nároku, avšak bez dôsledku na správny záver súdu prvej inštancie ohľadom tohto nároku.

3.19. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1, 2 CSP, a keďže žalobe žalobcov bolo vyhovieť čiastočne, ohľadom jedného nároku boli čiastočne úspešní, druhý ich petit bol zamietnutý, teda obe strany mali v konaní čiastočný úspech, odvolací súd o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, pričom vychádzal z charakteru sporu a z toho, že zohľadňovanie čisto matematického výpočtu úspechu v tomto spore nie je pre takýto druh sporu aplikovateľné.

3.20. Podľa § 224 CSP súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

3.21. Keďže odvolací súd po vyhlásení rozsudku zistil, že pri vyhlasovaní sa dopustil zrejmej nesprávnosti, keď vo výroku neuviedol „nad mieru primeranú pomerom“, v písomnom vypracovaní tohto rozhodnutia už túto zrejmu nesprávnosť vo výroku doplnil. Z odôvodňovania rozsudku na odvolacom pojednávaní je zrejmé, že odvolací súd rozhodoval o zdržaní sa šírenia hluku, pachu, prachu, peria, exkrementov, parazitov, pevných a tekutých odpadov nad mieru primeranú pomerom, teda o takto pripustenej zmene žaloby súdom prvej inštancie, a preto išlo o zrejmu nesprávnosť.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní (ďalej aj „dovolateľa“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnili poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

4.1. Odvolací súd však nezopakoval dokazovanie obhliadkou na mieste a ani výsluchom svedkov A. A., J. A. ani A. L.. S ohľadom na predmet sporu bolo pritom predovšetkým vykonanie obhliadky na mieste absolútne kľúčové, lebo len vnímaním vlastnými zmyslami si mohol odvolací súd vytvoriť reálnu predstavu o tom, akým „neznesiteľným“ hlukom a pachom žalobcovia naozaj trpia. Napadnuté rozhodnutie tak bolo pre žalovaných prekvapivé, odvolací súd nezopakovaním dokazovania - vykonaním obhliadky na mieste a výsluchom svedkov A., A. a L. - porušil ustanovenie § 384 ods. 1 CSP, čo malo za následok porušenie práva žalovaných na spravodlivý proces. Poukazujem na tomto mieste navyše, že odvolací súd v celom odvolacom konaní ani len neoboznámil obsah uvedených dôkazov, a to aj napriek výslovnej námietke nášho právneho zástupcu. Inými slovami, odvolací súd konal, akoby uvedené dôkazy vôbec neboli obsahom súdneho spisu.

4.2. Vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 04. 03. 2024, ako aj na pojednávaní dňa 11. 04. 2024 sme výslovne žiadali o zopakovanie dokazovania, pričom sme aj uvádzali aj dôvody s poukazom na relevantnú judikatúru. Máme preto za to, že postup súdu, ktorý napriek svojej zákonnej povinnosti odmietne zopakovať dokazovanie v plnom rozsahu, pričom ani len neoboznámia strany sporu s obsahom týchto dôkazov ich prečítaním, jednoznačne porušuje právo žalovaných na spravodlivý súdny proces. Keďže odvolací súd zároveň v celom napadnutom rozhodnutí nedal žiadnu odpoveď na to, prečo nekonal podľa zákona (teda prečo uvedené dôkazy úplne odignoroval) zaťažil napadnuté rozhodnutie vadou zmätočnosti spočívajúcej v nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia, čo zakladá nielen prípustnosť, ale zároveň aj dôvodnosť tohto dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

4.3. Napriek tomu, že odvolacie novoty boli podľa zákona neprípustné, že preukazovali skutkový stav, ktorý v čase vydania napadnutého rozhodnutia (a to aj podľa tvrdení žalobcov) netrval a že samotné podmienky ich vyhotovenia boli veľmi nejasné a netransparentné, súd tieto odvolacie novoty pripustil a povýšil ich dokonca na základ napadnutého rozhodnutia, keď na podklade nich dospel k skutkovému záveru, že na mieste vzniká hluk nad mieru primeranú pomerom. Poukazujeme navyše, že k záveru o hluku nad mieru primeranú pomerom odvolací súd dospel bez toho, aby uviedol aká miera je v obci Zbehy primeraná a o koľko ju v súčasnosti my, žalovaní prekračujeme. Teda ani súd nevedel určiť primeranú mieru hluku, keďže ju nešpecifikoval, ale len subjektívne bez zohľadnenia všetkých dôkazov

vyslovil, že miera zistená na mieste je neprimeraná. Tento záver súdu považujeme za vyslovene subjektívny a tendenčný v prospech žalobcov.

4.4. Odvolací súd dokonca v napadnutom rozhodnutí vyslovil právny záver, že aj keď mu je ustanovenie o viazanosti skutkovým stavom v čase vydania rozhodnutia známe, tak pre tento prípad ho svojvoľne nebude aplikovať, keď v bode 61. napadnutého rozhodnutia uviedol: „Odvolací súd dospel k záveru, že v prípade takéhoto sporu nie je možné vychádzať len zo situácie v čase rozhodovania, ale je potrebné zohľadniť všetky vykonané dôkazy v priebehu konania, lebo v opačnom prípade by to mohlo mať za následok, že žalovaní by pred rozhodnutím súdu o takomto predmete konania dočasným znížením počtu hydiny mohli dosiahnuť zamietnutie žaloby, bez zohľadnenia dôkazov, ktoré v priebehu konania preukazovali dôvodnosť žaloby. Takýmto špekulatívnym správaním zo strany žalovaných by potom mohlo dôjsť k situácii, kedy by sa žalobcovia nemohli domôcť svojej ochrany. Aj keď v danej veci o takúto situáciu nejde, podľa názoru odvolacieho súdu aj v čase jeho rozhodovania bola miera primeraná pomerom prekročená, pri rozhodovaní zohľadnil všetky vo veci vykonané dôkazy.”.

4.5. Zhrňujúc uvedené, odvolací súd v napadnutom rozhodnutí bez akéhokoľvek zákonného dôvodu pripustil neprípustné odvolacie novoty, aby nimi preukázal skutkový stav, ktorý v čase vydania napadnutého rozhodnutia dávno netrval, aby následne tento minulý skutkový stav použil ako dôvod pre nerešpektovanie ust. § 217 ods. 1 CSP. Tento postup je v hrubom nepomere k tomu, ako sa „zaoberal” v napadnutom rozhodnutí s dôkazmi svedčiacimi v prospech žalovaných, ktoré odmietol čo i len oboznámiť (časť D tohto dovolania).

4.6. Hodnotenie dôkazov odvolacím súdom a jeho právne závery ohľadom hluku nad mieru primeranú pomerom považujeme za svojvoľné, porušujúce zásadu rovnosti zbraní v takom rozsahu, že je v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti. Poukazujeme v tejto súvislosti poukazujem na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 192/08 zo dňa 28. 08. 2008, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil nasledovný právny záver: „Vždy je potrebné vychádzať z individuálnych, teda na konkrétnych zisteniach založených rozmerov každej súdom prejednávanej veci. Mnohé prípady a ich špecifické okolnosti môžu byť komplikované a netypické; to však nezabavuje všeobecné súdy urobiť všetko pre nájdanie spravodlivého riešenia, akokoľvek sa to môže javiť zložitým“ (I. ÚS 118/2013). Ústavný súd ako ústavne nesúladné (porušujúce základné práva) hodnotí aj také rozhodnutia, ktorými boli normy

podústavného práva interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti v dôsledku napr. prílišného formalizmu.”.

4.7. Máme za to, že vyššie uvedeným nezákonným a tendenčným postupom odvolacieho súdu jednoznačne došlo k porušeniu práva žalovaných na spravodlivý súdny proces.

4.8. Na pojednávaní dňa 11. 04. 2024 súd vyhlásil napadnuté rozhodnutie v znení: „Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaní v 1/ a 2/ rade sú povinní zdržať sa šírenia hluku pochádzajúceho z chovu malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká z pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/129 a parcelné číslo 2168/285, evidovaných na LV č. XXX, pre kat. územie Y, obec Y, okres Nitra na pozemok parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/2, parcelné číslo 2168/174, parcelné číslo 2232/7 a parcelné číslo 2168/278, evidovaných na LV č. XXX, pre katastrálne územie Y, obec Y, okres Nitra a vo zvyšnom zamietajúcom výroku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

4.9. Dňa 26. 04. 2024 však bolo žalovaným doručené vyhotovené napadnuté rozhodnutie v znení: „Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaní sú povinní zdržať sa nad mieru primeranú pomerom šírenia hluku pochádzajúceho z chovu malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká z pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/129 a parcelné číslo 2168/285, evidovaných na LV č. XXX, pre kat. územie Y, obec Y, okres Nitra na pozemok parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/2, parcelné číslo 2168/174, parcelné číslo 2232/7 a parcelné číslo 2168/278, evidovaných na LV č. XXX, pre katastrálne územie Y, obec Y.I., okres Nitra, a vo zvyšnom zamietajúcom výroku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

4.10. Do vyhotovenej verzie napadnutého rozhodnutia teda odvolací súd doplnil formuláciu „nad mieru primeranú pomerom”, ktorú však do vyhláseného znenia napadnutého rozhodnutia nezahrnul, čo je možné preukázať porovnaním zápisnice z pojednávania zo dňa 11. 04. 2024, ako aj vypočutím zvukovej nahrávky z pojednávania. Odvolací súd označil svoj postup v bode 65. napadnutého rozhodnutia ako

„opravenie zrejmej nesprávnosti“.

4.11. Máme za to, že odvolací súd si bol pred vyhlásením napadnutého rozhodnutia povinný dôsledne naštudovať, o akom petite žalobcov sa vlastne koná a nemal rozhodovať podľa pôvodného, neskôr zmeneného petitu. Tým že odvolací súd rozhodol o pôvodnom petite žaloby, došlo v konaní k vyhláseniu materiálne nevykonateľného a v právnom štáte neprípustného rozhodnutia. Keďže si túto skutočnosť odvolací súd uvedomil zrejme až pri vyhotovovaní napadnutého rozhodnutia, snaží sa vec „zahrať do stratená“ tým, že vo vyhotovenej verzii uviedol, že sa jednalo len o „zrejmu nesprávnosť“. S uvedeným záverom o zrejmej nesprávnosti nesúhlasíme, naopak máme za to, že súd uvedeným postupom porušil ust. § 219 ods. 4 CSP a zaťažil napadnuté rozhodnutie vadou zmätočnosti.

4.12. Poukazujem v tejto súvislosti na zmätočnosť výroku napadnutého rozhodnutia (ktoré je možným exekučným titulom) podľa predchádzajúcej časti tohto dovolania, keď vyhlásená verzia napadnutého rozhodnutia nie je v súlade s vyhotovenou písomnou verzou. Keďže sa nám žalobcovia opakovane vyhrážajú, že „za chvíľu nás príde navštíviť exekútor“ máme za to, že nám z dôvodu zmätočnosti exekučného titulu hrozí, že exekútor nás bude sankcionovať aj za prenikanie zvukov, ktoré celkom určite nie sú nad mieru primeranú pomerom.

4.13. Možná ujma, ktorá v prípade neodloženia právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia hrozí nám, žalovaným, podľa nás pritom jednoznačne prevyšuje možnú „ujmu“ na strane žalobcov. Sami žalobcovia totiž na pojednávaniach na odvolacom súde uviedli, že sú so súčasnou situáciou spokojní. Zmätočný výrok napadnutého rozhodnutia, ktorý neuvádza mieru hluku primeranú pomerom obce Zbehy, im však teraz poskytol možnosť k šikanóznemu výkonu exekúcie, ktorý sa podľa vlastných slov aj chystajú využiť.

4.14. Vzhľadom na uvedené máme preto za to, že v tomto konaní existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré dovolaciemu súdu navrhujeme, aby vykonateľnosť a právoplatnosť napadnutého rozhodnutia odložil až do vydania právoplatného rozhodnutia o tomto dovolaní.

4.15. Žalovaní navrhujú, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil podľa § 449 ods. 1 CSP a v súlade s § 450 CSP vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

5. Žalobcovia vo svojom vyjadrení navrhli dovolanie žalovaných zamietnuť ako nedôvodné a súčasne priznať trovy dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 05. marca 2025 sp. zn. 5Cdo/134/2024 do právoplatného skončenia konania o dovolaní žalovaných 1/, 2/ odložil vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. apríla 2024 sp. zn. 9Co/36/2023.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f) CSP) zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. „zmätočnosť“ rozhodnutia) znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá aj jeho dôvodnosť.

8. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej

strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide, napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

11. Vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolatelia namietali porušenie ich procesných práv spočívajúcich v tom, že odvolací súd nezopakoval dokazovanie ohliadkou na mieste ani výsluchom svedkov A. A., J. A., ani A. L.. S ohľadom na predmet sporu bolo pritom predovšetkým vykonanie ohliadky na mieste absolútne kľúčové, lebo len vnímaním vlastnými zmyslami si mohol odvolací súd vytvoriť reálnu predstavu o tom, akým „neznesiteľným“ hlukom a pachom žalobcovia naozaj trpia.

12. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

12.1. V súlade s touto judikatúrou ústavného súdu Najvyšší súd SR ustálil svoju judikatúru (napr. rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/100/2018, 5Cdo/202/2018, 5Cdo/138/2018) v tom smere, že procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46

ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

12.2. V súvislosti s predmetnými dovolacími námietkami dovolací súd poukazuje na to, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi strán (účastníkov) na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané je vecou súdu, a nie účastníkov konania (strán sporu).

13. Predmetnou dovolacou námietkou sa odvolací súd zaoberal v bode 52 svojho rozhodnutia a túto náležite aj odôvodnil, keď uviedol:

„52. Odvolací súd vychádzal z toho, že pri posudzovaní prekročenia hluku nad mieru primeranú pomerom nie sú podstatné všetky dôkazy, predložené stranami konania a vykonané súdom prvej inštancie. Samotná obhliadka na mieste samom zopakovaná odvolacím súdom by pre posúdenie veci nebola rozhodujúca, pretože veľkosť pozemkov, rozmiestnenie kurínov je súdu z dôkazov založených v spise známe a hluk počas obhliadky by neodzrkadľoval celkovú situáciu, ale len v krátkom časovom úseku. Z výpovedí strán sporu je zrejmé, že ide už o roky trvajúci susedský spor, t. č. je situácia už odlišná ako na začiatku konania, keď boli počty hydiny žalovaných oveľa vyššie. Okrem toho, obhliadka je len jeden z dôkazov, pričom všetky v konaní vykonané dôkazy, relevantné pre posúdenie veci, je potrebné hodnotiť vo vzájomných súvislostiach a podľa názoru odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania vyplývajú závery, na ktorých by ani zopakovanie obhliadky nič nezmenilo. Z uvedených dôvodov teda navrhnutý dôkaz na zopakovanie obhliadky zamietol. Pokiaľ právny zástupca žalovaných navrhoval zopakovať aj výsluch svedkov, p. A., A. a L., aj zopakovanie týchto navrhovaných dôkazov považoval odvolací súd za nadbytočné, keď súd prvej inštancie neuviedol, čo mal ich výpoveďami preukázané a záver o nedôvodnosti žaloby z ich výpovedí ani neodôvodňoval.“ Dovolací súd dospel k záveru, že daná námietka dovolateľov je neopodstatnená, pretože v postupe odvolacieho súdu nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľov na ich procesných právach a založiť tak prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

14. Vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolatelia taktiež namietali porušenie ich procesných práv spočívajúcich v tom, že odvolací súd rozhodol na podklade neprípustných odvolacích novôt a podľa skutkového stavu, ktorý už v čase vydania napadnutého rozhodnutia neexistoval. Miesto povinného zopakovania dokazovania, odvolací súd v konaní pripustil odvolacie novoty, ktoré žalobcovia do odvolacieho konania predložili. Podstatnými odvolacími novotami boli predovšetkým vyjadrenie regionálnej hygieničky a stanovisko hlavného hygienika SR zo dňa 16. 02. 2023 k meraciemu protokolu zo dňa 27. 10. 2022. Merací protokol, ku ktorému sa regionálna hygienička a hlavný hygienik SR vyjadrili bol totiž vyhotovený 27. 10. 2022, teda v čase, keď chovali viac ako 60 kusov hydiny a 4 kusy kohútov. V čase vydania napadnutého rozhodnutia však podľa nesporných tvrdení strán spolu chovali už len 2 kusy kohútov a spolu asi 40 kusov hydiny. Odvolacie novoty boli preto irelevantné, nakoľko merací protokol ani vyjadrenia hygienikov nemali žiadnu relevanciu k stavu hluku v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

15. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia sudcovskej koncentrácie konania tým nie sú dotknuté.

16. V prvom rade súd musí pri formulovaní svojho autoritatívneho názoru, ktorý vyslovil v rozsudku, vychádzať zo stavu, ktorý existuje v danom čase. Toto pravidlo zároveň znamená, že pre posúdenie zákonnosti a vecnej správnosti rozsudku je určujúci stav objektívne existujúci v čase vyhlásenia rozsudku a prípadné zmeny stavu, ktoré nastanú v budúcnosti, nebudú spätne meniť pohľad na správnosť rozsudku v čase jeho vydania. Súd rozhoduje podľa „stavu spisu“ v čase vyhlásenia rozsudku. To znamená, že ku dňu vyhlásenia rozsudku musí byť ustálený jeho skutkový aj právny

základ. Ako už bolo uvedené, skutkový základ rozsudku je tvorený skutkovými zisteniami. Pokiaľ ide o stav skutkových zistení súdu (to je stav vyhodnotení skutkových poznatkov, ktorými súd disponuje) v čase vyhlásenia rozsudku je potrebné uviesť, že táto kategória je (najmä v sporovom konaní) odlišná od objektívnej reality.

17. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno o odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

18. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 61 uviedol, že predmet sporu v tejto veci je špecifický tým, že v priebehu konania sa mení, a to práve v závislosti od správania žalovaných, ktorí svojimi rozhodnutiami ovplyvňujú počet hydin, ktoré majú a s tým vznikajúce imisie, ktorých obťažovanie nad mieru primeranú pomerom súd v tejto veci riešil. V prípade takéhoto sporu nie je možné vychádzať len zo situácie v čase rozhodovania, ale je potrebné zohľadniť všetky vykonané dôkazy v priebehu konania.

18.1. Pokiaľ ide o novoty v odvolacom konaní v bode 59 svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že čo sa týka predloženia skúšobného protokolu č. 234000112 v odvolacom konaní, predmetom ktorého bolo meranie hluku vo vonkajšom prostredí zo zvukových prejavov domácej hydiny chovanej v susedstve objednávateľky - žalobkyne I/, pri ktorom bolo meranie už uskutočnené v dvoch meraciach bodoch, pričom jeden bol umiestnený pred oknom rodinného domu žalobcov vo výške druhého nadzemného podlažia a vo vzdialenosti cca 1,5 metra pred oknom, tak ohľadom tohto dôkazu platí to isté, ako ohľadom stanoviska úradu verejného zdravotníctva, teda to, že žalobcovia sa až z rozhodnutia súdu dozvedeli o nepriahnutí na nimi predložený dôkaz z dôvodu nesprávne určeného meračského bodu, na čo v konaní poukazovali žalovaní, teda žalobcovia sa mohli domnievať, že súd bude z tohto dôkazu vychádzať, a preto nebol dôvod z ich strany ďalšie dôkazy na preukázanie záveru merania predkladať.

19. Dovolací súd k uvedeným dôvodom uvádza, že rozhodujúci stav je v čase vyhlásenia rozsudku. Z dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že starý posudok merania hluku vo vonkajšom prostredí je nepoužiteľný, pokiaľ ide o predloženie skúšobného protokolu č. 234000112 v odvolacom konaní ako nový dôkaz a ktorý odvolací súd hodnotil, že nie je novotou, predmetný nový znalecký posudok odvolací súd nevyhodnotil, nevzal na zreteľ skutočnosť, že došlo k zmene skutkového stavu, menší stav hydiny a nevyhodnotil náležite dôležitú skutočnosť, kde je hluk meraný. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že došlo k pochybeniu odvolacieho súdu, ktoré znemožnilo žalovaným uskutočňovať im patriace procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP.

20. Vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti zmysle § 420 písm. f) CSP dovolatelia ďalej namietali porušenie ich procesných práv spočívajúcich v tom, že výrok rozsudku, ktorý bol vyhlásený nie je totožný s výrokom, ktorý je napísaný v napadnutom rozhodnutí. Do vyhotovenej vize napadnutého rozhodnutia odvolací súd doplnil formuláciu „nad mieru primeranú pomerom“, ktorú však do vyhláseného znenia napadnutého rozhodnutia nezahrnul, čo je možné preukázať porovnaním zápisnice z pojednávania zo dňa 11. 04. 2024, ako aj vypočítím zvukovej nahrávky z pojednávania.

21. Odvolací súd v bode 65 odôvodnenia svojho rozhodnutia k predmetnej námietke uviedol, že po vyhlásení rozsudku zistil, že pri vyhlasovaní sa dopustil zrejmej nesprávnosti, keď vo výroku neuviedol „nad mieru primeranú pomerom“, v písomnom vypracovaní tohto rozhodnutia už túto zrejmu nesprávnosť vo výroku doplnil.

22. Podľa § 219 ods. 4 CSP len čo súd vyhlási rozsudok je ním viazaný.

23. Zákonným následkom vyhlásenia rozsudku je viazanosť súdu vyhláseným výrokom. To znamená, že ho konajúci súd už nemôže sám zmeniť a písomné vyhotovenie rozsudku musí byť vo výroku zhodné s

výrokom vyhláseným. Prípadnú chybu v písaní, v počítaní alebo inú nesprávnosť súd môže opraviť dodatočne osobitným opravným uznesením.

24. Zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 11. apríla 2024 je zrejmé, že odvolací súd vyhlásil rozsudok v znení:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalovaní v 1/ a 2/ rade sú povinní zdržať sa šírenia hluku pochádzajúceho z chovu malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká z pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/129 a parcelné číslo 2168/285, evidovaných na LV č. XXX, pre kat. územie Y., obec Y., okres Nitra na pozemok parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/2, parcelné číslo 2168/174, parcelné číslo 2232/7 a parcelné číslo 2168/278, evidovaných na LV č. XXX, pre katastrálne územie Y., obec Y., okres Nitra a vo zvyšnom zamietajúcom výroku napadaný rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

24.1. V písomnom vyhotovení rozsudku odvolací súd uviedol výrok v znení:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaní sú povinní zdržať sa nad mieru primeranú pomerom šírenia hluku pochádzajúceho z chovu malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká z pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/129 a parcelné číslo 2168/285, evidovaných na LV č. XXX, pre kat. územie Y., obec Y., okres Nitra na pozemok parcely registra „C“, parcelné číslo 2168/2, parcelné číslo 2168/174, parcelné číslo 2232/7 a parcelné číslo 2168/278, evidovaných na LV č. XXX, pre katastrálne územie Y., obec Y., okres Nitra, a vo zvyšnom zamietajúcom výroku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

24.2. Porovnaním uvedených výrokov je zrejmý nesúlad medzi verejne vyhláseným rozsudkom a rozsudkom, ktorý je uvedený v písomnom vyhotovení rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý spočíva v tom, že v písomnom vyhotovení odvolací súd neuviedol ohľadne žalovaných, že „1/ a 2/ rade“, ale iba žalovaní, a v písomnom vyhotovení uviedol „nad mieru primeranú pomerom“, ktorú však verejne v takejto forme nevyhlásil.

24.3. Dovolací súd na rozdiel od odvolacieho súdu má za to, že nejde o zrejmú nesprávnosť, ale ide o pochybenie odvolacieho súdu, ktoré znemožnilo žalovaným uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP.

25. Dovolací súd z vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru, že dovolanie žalovaných je nielen procesne prípustné, ale je aj opodstatnené. So zreteľom na to, dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v jeho zmeňujúcej časti a v nadväzujúcom výroku o trovách konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

26. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.